

Sygn. akt V CSK 328/13

POSTANOWIENIE

Dnia 21 marca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa U. P.

przeciwko P. [...] S.A. w W.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 21 marca 2014 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 26 marca 2013 r., sygn. akt I ACa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Pozwana P. [...] Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 26 marca 2013 r., którym zmieniony został wyrok Sądu Okręgowego w J. z dnia 4 grudnia 2012 r. w ten sposób, że została zasądzona od pozwanej na rzecz powódki U. P. kwota 70.000 zł z ustawowymi odsetkami tytułem zadośćuczynienia i oddalono powództwo w pozostałej części, a apelację pozwanej w pozostałym zakresie.

W pierwszym rzędzie podnieść należy nieprawidłowe oznaczenie zakresu zaskarżenia w skardze kasacyjnej. Pozwana wskazała bowiem, że zaskarża wyrok sądu drugiej instancji w punkcie I., tj. w części zasądzającej i w punkcie III., tj. orzekającym o kosztach postępowania odwoławczego i nie wskazała punktu II., którego treścią było orzeczenie o oddaleniu wniesionej przez nią apelacji w dalszym zakresie. Zważywszy jednak, że takie oznaczenie pozostaje w bezpośrednim związku z wprowadzającym w błąd sformułowaniem sentencji orzeczenia, które zbędnie powtórzyło rozstrzygnięcie sądu pierwszej instancji zasądzające kwotę 70.000 zł z ustawowymi odsetkami mimo oddalenia, odnoszącej się do niego, apelacji i strona nie powinna ponosić ujemnych następstw uchybień sądu uchybienie powyższe uznano za niedokładność, nie uzasadniającą odrzucenia skargi.

Sąd Najwyższy, oceniając - na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. - skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Ustawodawca, wprowadzając skargę kasacyjną jako nadzwyczajny środek prawny służący od prawomocnych orzeczeń, podkreślił że jej celem jest ochrona interesu publicznego polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Cel ten może być osiągnięty jedynie poprzez powołanie i wykazanie istnienia przesłanek umożliwiających realizację wskazanych funkcji skargi kasacyjnej. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę kasacyjną, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. Jego rolą nie jest zatem korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej sprawie, nawet gdyby one rzeczywiście wystąpiły.

Ocena podstaw przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania następuje w ramach tzw. przedsądu. Sąd Najwyższy bada, czy w złożonej skardze kasacyjnej wskazano i należyte umotywowano przyczyny powołane w art. 398⁹ § 1 k.p.c., tj. czy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, i przyjmuje ją do rozpoznania jeżeli ten wymóg jest spełniony przynajmniej w odniesieniu do jednej z nich. Dopuszczenie oraz rozpoznanie skargi kasacyjnej jest bowiem uzasadnione ustrojowo i procesowo jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej cele.

W art. 398⁴ § 2 k.p.c. przewidziano wymaganie przytoczenia i odrębnego uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, który umożliwiać ma ocenę, czy w danym przypadku zachodzą wskazane przyczyny. Kognicja Sądu Najwyższego na tym etapie postępowania kasacyjnego jest ograniczona i nie obejmuje oceny zasadności podstaw skargi kasacyjnej, zastrzeżonej dla Sądu orzekającego w innym składzie.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pozwana wskazała, że istnieje potrzeba wykładni art. 448 w zw. z art. 24 k.c., w brzmieniu obowiązującym do sierpnia 2008 r., odnośnie zadośćuczynienia za śmierć osoby bliskiej. Podniosła, że Sąd Apelacyjny przyjął dopuszczalność przyznania takiego zadośćuczynienia, pomimo wprowadzenia regulacji art. 446 § 4 k.c. dopiero w 2008 r., pomimo utrwalonej przez ponad czterdzieści lat linii orzecniczej Sądu Najwyższego, której wyrazem jest wyrok z dnia 13 października 1987 r., IV CR 266/87 oraz aktualne orzecznictwo sądów powszechnych, tj. wyrok Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 8 marca 2012 r., sygn. akt I C 153/12, oraz wyrok Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 8 marca 2012 r., sygn. akt I C 97/12. W ocenie skarżącej rozbieżność ta daje podstawę do stwierdzenia, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne.

W ocenie Sądu Najwyższego powyższa przyczyna nie usprawiedliwia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Pomijając już nieprawidłowość kwalifikacji przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi, polegającą na nie odróżnieniu istotnego zagadnienia prawnego, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., od potrzeby wykładni przepisów, przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., należy wskazać, że dopuszczalność przyznania zadośćuczynienia pieniężnego za krzywdę pozostającą w związku ze śmiercią osoby najbliższej w następstwie czynu niedozwolonego, mającego miejsce przed dniem 3 sierpnia 2008 r., została dostatecznie wyjaśniona. Powoływane w skardze orzeczenie Sądu Najwyższego odnosi się do stanowiska, od którego judykatura odstąpiła szereg lat temu. Odmienny pogląd, na którym oparł się sąd odwoławczy, przyjęto w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2010 r., III CZP 76/10, OSNC-ZD 2011/B/142 i następnie podzielono w wyrokach Sądu Najwyższego z dnia 10 listopada 2010 r., II CSK 248/10, OSNC-ZD 2011-B, poz. 44, oraz z dnia 11 maja 2011 r., I CSK 621/10, nie publ., a także w kolejnej uchwale Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2011 r., III CZP 32/11, OSNC 2012, nr 1, poz.10. Na obecnym etapie stanowisko w tym zakresie jest zatem jednolite. Skarżący nie wykazał żadnym przekonującym argumentem dlaczego należałoby od niego odstąpić.

Z tych względów Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c., odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

[aw]

jw